

Primorski List

Božljivi list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

IZHAJA vsaki četrtek ob 5. pop. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo. CENA za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krona. Za manj premožne 4 krona za celo leto.

NAROČNINO in oznanila sprejema upravnništvo v Gorici na Placuti št. 12. ROKOPISE sprejema uredništvo v Gorici, Dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Narodno - napredna stranka.

Velika laž.

Liberalizem ni le zmota, kakor vsaki nauk, ki je nasproten Jezusu Kristusu, ampak je tudi laž in hinavščina. Liberalizem namreč skriva svoje pravo lice za slepilno masko, skriva svoje hudozne namene v lepe besede. Besede ima gladke, dejanja pa raskava; v besedi je poln spoštovanja do cerkve, v resnici jo zaničuje iz celega srca, v besedi je svobodoljuben, v resnici je tirnog, ki svobodo zatira.

Med drugimi lažmi, s katerimi je liberalizem nastopil v začetku tega stoletja, je tudi ta-le, katero je dr. Tuma na zaupnem shodu naših liberalcev, tako le poslovenil: „V verska in cerkvena vprašanja se stranka kratko in malo ne vtika.“

Tako so liberalci govorili prav povsod na jugu in na severju, na vzhodu in zahodu, na Dunaju, v Parizu, v Rimu, v Berlinu itd. itd., slednjic pa tudi v Gorici dne 8. marca t. l. Tako so govorili Napoleoni, Gambette, Bismarki, Deprefisi, Cavourji, Crispi, Mühlfeldi, Stremayri itd. itd., slednjic pa tudi Andrej Gabršček (joj!) in dr. Tuma (joj!) dne 8. marca t. l. Ako bi bile te njihove besede odkritosrčne in resnične, kdo bi jih bil bolj vesel ko katoliška cerkev? Cerkev si kratko in malo ne želi posvetne oblasti in jo rada prepusti drugim, ako le njej dajo, kar je njenega.

Toda vprašamo: Kaka so bila dejanja liberalcev pri takih sladkih besedah? Dejanja so ravno nasprotna besedam. I. Najprej so povsod in vselej le oni sami presojali, kaj je versko in cerkveno ali ni. Cerkva niso nič vprašali, ali je kaka stvar cerkvena ali ne in če je tudi sam papež še tako slovesno rekel: To je cerkveno, se liberalci niso zato nič zmenili.

2. Kjer so liberalci prišli do vlade, so segali s kruto roko v vsa verska in cerkvena vprašanja od prvega do zadnjega: segali so v cerkvene nauke in zapovedi, segali v odgojo duhovnikov in redovnikov, v pravila redovniška, celo v obleko duhovsko in redovniško; segali so v cerkveno premišljevanje, katero so zapravili; segali so v cerkveno oblast, v imenovanje škofov in dušnih pastirjev; segali so v bogoslužna oprava-

vila, v misijone, v procesije, božje poti, v prejetje sv. sakramentov, celo v vprašanje, koliko sveč ima gorjeti na altarjih in koliko virha se ima porabiti pri vsakem blagoslovu itd. itd. Zgodovina liberalizma je dolga vrsta nasilstev proti katoliški cerkvi. Govorili so: „V verska in cerkvena vprašanja se kratko in malo ne vtikamo“, v resnici so pa hoteli biti za papeža, za škofa, za župnika in še za mežnarja v sakristiji! Njih besede so torej velika laž in hinavščina.

To veliko laž evropskega liberalizma so naši „narodno-napredni zaupni možje“ dne 8. marca t. l. buhštabilali za Andrejem Gabrščekom in dr. Tumo.

In vendar se morda motimo, saj se naši narodno-napredni v resnici ne vtikajo toliko v cerkvena vprašanja, kakor so se Crispi, Bismarki, itd. Gotovo se ne vtikajo, ker sploh nič ne ukazuje in v tem oziru je njih resolucija smešna, ker ravno tako bi smeli reči: „V vojaška vprašanja se stranka kratko in malo ne vtika“ ali pa: „V vojsko v južni Afriki se stranka kratko in malo ne vtika“. Gotovo se ne vtika, ker nič ne more in ne ukaže še do zdaj g. Andrej Gabršček in ako bi se hotel kaj vtikati, bi ga zaprli tisti, ki kaj ukažejo. Zaprt pa g. A. Gabršček ne mara biti, zato pa se on ne vtika v verska in cerkvena vprašanja kakor Crispi ali Bismark. Toda mislimo si, da bi vdobil g. A. Gabršček tako oblast v roke, kakoršno je imel prešestnik in slepar Crispi, kaj bi on storil n. pr. le s kardinalom? Vrgel bi ga iz palače in nastavlil tam svojo tiskarno! Da, da, tako je! Naši narodno-napredni se ne vtikajo v cerkvena vprašanja, ker ne smejo, ali gorje nam, ako bi nam taki ljudje ukazovali. Upamo pa, da taki ljudje ne pridejo nikjer v Evropi do oblasti, ker ne verujemo, da je še v Evropi kako ljudstvo tako surovo ko „Sočini“ liberalci, ki so še do grla v medvedjih kožah.

Z „jezikom“ v „Soči“ se naši narodno-napredni vtikajo v cerkvena vprašanja vsaki teden trikrat, v dejanju se pa ne vtikajo, ker nič ne ukažejo, a zaprti nočejo biti.

POLITIČNI PREGLED.

Avstrija, ki je enkrat igrala naj važnejšo ulogo med evropskimi državami, se dandanes

voslovje. — Ker se te „fabellae“ še vedno dajo porabiti v dostojni obliki in ker se sme tu in tam tudi v cerkvi kaj šaljivega povedati in ker se ravno v tem spozna velikanska razlika med nami grešnimi zemljani in med resnimi, neskončno vabljivim priligarjem: Jezusom Kristusom, evo vam, častiti čitatelji, nekoliko teh lepih prilik!

I.

Nek skopuh, ki je bil ob enem zakristan, si je veliko denarja, cel zabo, prihranil. Ker pa se je bal, da mu ga ne ukradejo in ker ga ni imel kam do dobrega skriti, namenil se je denar shraniti na takem mestu, kjer bi ga nikdo ne pričakoval. Imel je namreč doma kapelico in dal je tudi napraviti v njej o Velikonočnem času mal Božji grob, da bi družina tam molila. V ta Božji grob torej skriva denar in da bi nikdo ne sumil kaj tacega, napravi na sprednji plošči napis: *Tu leži Kristus v grob položen.* Služabnik pa, ki je vedel, da gospodar prav pogostoma zahaja v kapelico in slišal celo, kako zadovoljno prešteva denar, sklence denar ukrasti. Za par dni olnese premeteni služabnik zabo z denarjem, obrne ploščo Božjega groba in napiše: *A tukaj ni njega, od smrti je ustal!* Kako je skopuh zaloval po denarju, se da laže misliti nego z besedo dopovedati.

Pomen ima ta prilika: Vse na svetu je minljivo. „Ako ste ustali s Kristusom, hrepenite po tistem, kar je zgoraj, ne pa, kar je na zemlji!“ (Kol. 3.) . . . Zapiši: *Blagor mrtvim, kateri v Gospodu umrjejo! Odslej več Duh, naj počivajo od svojega truda; zakaj njih dela gredo za njimi.* (Skr. razod. 4, 13). Bogastvo človeka zapusti.

pristava med manj važne vesile. Krija ni temu toliko nesrečna vojska proti Prusom leta 1866, kakor notranji razpor. Prvi pogrešek je bil, da so Avstrijo leta 1867 razdelili v dve skora enaki polovici: v Avstrijo in Ogersko. Od tistega leta pogrešamo: avstrijski zunajni politiki prejšnjega energijo, ker se je moralo vedno skupno zunajno ministerstvo ozirati na želje obeh državnih polovic, ki niso bile vedno istega mnenja. Še bolj škodljiva za politični razvitak Avstrije je bila zveza z Nemčijo. Trozveza je Nemčiji veliko pripomogla. Nemčija je svojo trgovino razširjala po celem svetu, pridobila si prekomorska posestva in povzdiguila svojo obrt na silno visoko stopinjo. Vse to bi bilo nemogoče Nemčiji, ako ne bi imela v Evropi miru. Za evropski mir je pa skrbelo zavezništvo Avstrije. Če pa uprašamo, kake koristi je imela Avstrija od zveze z Nemčijo, je silno težavno odgovoriti. Da bi imela Avstrija mir brez zveze z Nemčijo, je več ko gotovo, ker ni imela sovražnih sosedov. Naravno bi bilo, da se skaže Nemčija zdaj Avstriji hvaležno. A kdor pričakuje hvaležnosti v politiki, išče bele vrane. Politično gibanje Nemcev v Avstriji kaže, da ni ravno nemogoče, kar upajo nemški liberalci Avstrije, da Nemčija iz prevleke hvaležnosti Avstrijo pohrusta. Boj, ki ga bije posebno češki in slovenski narod proti ponemčevanju Avstrije, nam jasno kaže, da je Avstrija v veliki nevarnosti. In ker noče še biti konec notranjega boja, nazaduje naša država na gospodarskem polju in pri tem trpi njen ugled. In vendar je tako očitno, da Avstrija ni nemška in ne ruska, ampak habsburška. Le narodna ednakopravnost, ljubezen do vladarja in krščanska načela morejo vezati razne narode naše domovine in jamčiti za obstoj Avstrije.

Nemčija. Obisku našega presvitlega cesarja v Berlinu je nemško časopisje pripisovalo v začetku veliko politično važnost. Nekteri časopisi so z veseljem prorokovali o novi trozvezi med Nemčijo, Avstrijo in Rusijo. A, ko so se Nemci spomnili zatiranih Slovanov v Nemčiji in Avstriji, katerim bi v prvi vrsti koristila nova trozveza, so proglasili kar čez noč novo trozvezo za prazne sanje.

Francija. Te dni se je otvorila pariška svetovna razstava z velikimi slovesnostmi. Govori, katere so imeli predsednik Loubet in francoski

II.

Volk ki je delal nekemu ovčarju veliko škodo, pride naposled gospodarju v pest in ni bilo upanja, da bi ušel. Ovčar se že pripravlja s koplom, da volka usmrti. A z milimi prošnjami vendar doseže, da mu ovčar prizanese. Moral je pa volk obljubiti, da ne bode nikdar več ničesar požrl, kar bi bilo vredno več nego sedem vinarjev. Ko se vrne v gozd, ugleda na trati dobro rejeno kravo z lepim tolstim tetelom.

Skušnjava ga obide, da bi si zopet privoščil mastno kosilo. Toda kaj potreče obljuba? Kaj je storiti? Da bi ne prelomil obljube in da bi vendar se najedel, začne tako sklepati: Krava, ki ni prav velika, je vredna k večjemu 4 vinarje, tele pa, ki je manjša nego krava, naj bo 3. Torej ne prelomim obljube, če vse skupaj pobrustam, ker vse ni več vredno, nego sedem vinarjev. . . . Pomen je: Mnogo velikonočnih spovedi ostane brez sadu. Spovednik dušo dobi, kakor ovčar volka, v velikih krivdah, a ker obljubi poboljšanje, jej da mašnik sv. odvezo. Vrnivši se iz cerkve se zopet podajo v bližnje grešne prilike in se tolažijo: *Le greh je spovednik mi prepovedal, prilike pa ne.* Toda, kdor se ne varuje bl. prilike, ni imel pravega kesanja in je bila spoved njegova malo vredna, kakor pravi blaženi kurat J. B. Vianney.

Romarjem.

Ulom v Rim 20. sept. 1870.

Ko boš v Rimu, nikar ne opusti prilike, da bi si ne ogledal kraja, kjer se je dogodil žalostni ulom in siloviti napad na sv. mesto po Italijanih

LISTEK

Fabella paschalis.

Velikonočna prilika.

Spisal J. G—c.

Navada je bila od nekaj, da so govorniki cerkveni o velikonočnih praznikih vernikom povedali kaj veselega, kaj mikavnega, kakor da bi je hoteli nagraditi za spokorno vedenje in za ostri post, kojega so verniki 40 dni pretrpeli. Taka mična pripovedka ali prilika (fabula ali fabella), je imela namen (zlasti v začetku-proemium) zbuditi pozornost učenega in neučnega občinstva, da je bil poslušalec tako rekoč prisiljen dalje poslušati in se zanimati za cel govor, češ, „kako je bo gospod nunc izpeljal“ na prižnici. Na Krasu pri Komnu pri M. Devici v Obršljanu, kjer se sliši na Veliko noč popoldne obligatni govor, je v navadi, — tako je nek mož trdil, — tudi kaj mikavnega povedati. Se vè, da taka pripovedka je morala biti dostojna in primerna svetemu mestu in svetemu času. Spominjam se, da nam je — učencem v deškem semenišču — tudi učeni dr. Mahnič, sedanji škof, priporočal kot prihodnjim govornikom — duhovnim ali posvetnim, da je dobro, zlasti v predgovorih, začeti s katero zgodbo ali pripovedko, da se slušalca vjame, da ne zaspi med govorom.

Kaj izvrstne prilike velikonočne nahajamo v klasičnem delu *Tobije Lohner S. J.: Instructio practica de munere concionandi* iz leta 1787. Ako se ne motim, so povzete po Aesopu, a vse imajo klasičen pomen, ki globoko sega v krščansko na-

ministri, so bili sami slavospevi na prostost in omiko. Seveda, pozabili so povedati, da je v Franciji le prostost za žide in framasona, ne pa za mirne redovnike in sploh služabnike svete cerkve. Židovsko časopisje ima te dni posebne izdaje za otvoritev pariške razstave in hvale posebno to, da so se udeležili razstave vse države sveta. Mi radi verjamemo, da dopadajo razmere v Franciji židom, ki upajo, da dobijo v kratkem vse države v svoje kramplje.

Rusija. Edina država, katere se Angleži resno bojijo, je Rusija. Vest angleškega časopisja o vojski med Rusijo in Japonci je izmišljena. Nevarnost proti zdaj Angležem, ker je car silno razburjen, da je Portugalska dovolila Angležem prehod čez svoja posestva v južni Afriki. Govori se, da Rusi stopijo v kratkem v Indijo, ako ne odneha kmali Anglija v Afriki.

Turčija. V mestu Peč v Albaniji je izbruhnila revolucija, ker je hotel turski sultan prisiliti oudotne kristijane, da prestopijo k mohamedanski veri. Čas je, da vendar enkrat omikane (?) države iztržejo Turčinu iz krepelj trpeče kristijane.

Vojska v južni Afriki. Zadnje dni prihajajo iz Afrike čudne vesti. Angleži govorijo o zmagah nad Buri, Buri pa poročajo o angleških porazih. V Wepenerju so imeli Buri zajeti 500 angleških vojakov. Angleška poročila pravijo, da so se Buri zopet umaknili, novejša poročila iz burskega taborja pravijo, da Buri še obsegajo mesto in da so odbili tudi tiste Angleže, kateri so prišli iz Bloemfontaina zajetim na pomoč. Angleškemu generalu Robertsu se slabo godi, ker ni več gotov niti v Bloemfontainu, kjer ima svoj glavni tabor. V nedeljo so prišli nekateri Buri celo v Bloemfontain in so tudi srečno ušli Angležem potem, ko si so vse natanjko ogledali. Pri mestu Roupville so Buri vzeli Angležem 500 volov, kateri so bili odločeni za velikomučni priboljšek sestradanim angleškim vojakom. V Natalu nadlegujejo Buri angleškega generala Bullerja in imajo svoj tabor v mestu Glencoe, ne daleč od Ladysmitha.

Časopisje-velesila.

(Dalje)

Posebno pogubno uplivajo slabi in liberalni časniki na našo mladino.

Mladina je dovzetna za vsako blago idejo, v nje duši se hitro vname ogenj navdušenja za vse dobro. A nasproti je tudi res, da se v njenem srcu ravno tako hitro zbudijo najnižje strasti in najpodlejši srd zoper zbrotnika.

Vzemimo zdaj liberalen časnik, kateri čita mladina. V takem listu se teden za tednom vrstijo najgrši napadi na duhovne in celo škofe, katerim se podtikajo naj zlobnejši nameni, in najostudnejše pregrehe. Tam čitajo mladeniči, (pred očmi imamo posebno mladino na deželi,) da sedanja doba je doba napredka, da je treba torej odstraniti starokopitneže, ki ne poznajo duha našega časa i. t. d. Kaj sledi iz takega čitanja? Upornost, snovanje novih strank, volilni boji po občinah, preziranje in zaničevanje starejših in izkušanih mož, s kratka: popolna demoralizacija naše mlade. Naravna posledica temu je tudi, da začnejo mrzeti duhovnike, kateri se jim

dné 20. septembra l. 1870. „Porta Pia“ imenoval se je in se zdaj imenuje dotični vhod v Rim. Tega nismo romarji tudi l. 1881. opustili.

Podali smo se tje neki popoldne.

Peljaje se mimo raznih starodavnih razvalin in novih palač pridemo do široke ulice, na kateri zagledamo napis: „Via 20 settembre“. Bila je to ulica, ki drži k tistim tužnim vratom, kjer so Italijani zid ulomili ravno 20. sep. l. 1870. Ta napis nas pretrese in užali. Ves njegov pomen nam stopi pred oči. Nova vlada dala je v spomin svojega ropca celo ime ulice spremeniti, po kateri je v mesto udrila garibaldinska družba. Poprej je je ulica imenovala: „Via Porta Pia“. Se vé, da je bilo treba tudi dan povedati, kedaj se je dogodilo to razupito zločinstvo! No, naj si vlada le piše ta dan po zidovih, zgodovina zapisala ga bo v črne knjige, v teh ostane gotovo bolj stanovitven, kakor na steni — toda italijanski vladi v sramoto pred vsem omikanim svetom in na vse čase.

Ta ulica je precej dolga. Ob koncu zagledamo močna kamnita vrata. Peljemo se skozi in tedaj vidimo žalostni kraj uloma. Močno in velikansko zidovje je bilo tukaj rušeno in vrto na treh mestih. Vlom (breccia) je sicer deloma popravljen, govori in pričuje pa vendar jasno in glasno o gnjusobnem razlujanju na sv. mestu. Neki suhi venci viseli so takrat razobešeni tje in sem po zidovju. Sredi teh vzdana je marmornata plošča z napisom: „Ai 20 di settembre si adempirono i voti (?) dei Romani pella indipendenza“ itd., sledijo na to imena padlih puntarjev. Groza nam je bila pri srcu! Čut nejevolje se polasti človeka.

Ali še nekaj! Žalostno, neverjetno, pa vendar resnično. Na straneh uhoda sti zunaj na zidu

opisujejo kot mračnjaki, nazadnjaki in sovražniki vsakega napredka.

Tako sreba mladina kapljo za kapljo liberalnega in brezverskega duha v se, in postane liberalna, da sama ne ve kedaj. Vedno bolj čuti, da ne mara duhovnikov, vedno bolj se ji zdi, da ni vse tako, kakor učijo duhovniki v cerkvi. Na tak način pride mladina in vsak čitatelj takih časopisov polagoma ob vero. In zdi se, da to nameravajo tudi časnikarji, kateri take liste med svet pošiljajo.

Naša dolžnost, pa bodi, da našemu ljudstvu, in posebno naši mladini oči odpiramo, da sprevidi in spozna peklenške naklepe zlobnih in izprijenih časnikarjev.

NOVICE.

Romanje v Rim. 1. Iz Gorice odide vlak v pondeljek dne 23. t. m. ob 1½ pop., iz Kormina 4. pop. V Vidmu najdemo ljubljanske romarje, ki pridejo po Gorenjskem čez Pontebo in Videm. V Vidmu bodo finance pregledale prtljago. Tobaka naj nikdo ne stavi v kovčeg ali v torbo. V Loreto pridemo v torek zjutraj ob 6. in odidemo ob 11. V Asizi pridemo ob 5. pop. in odidemo ob 10. V Rim pridemo v sredo zjutraj ob 5. ali 6. uri.

2. Naši (slovenski) romarji so razvrščeni na osem skupin. Vsaka skupina ima svojega voditelja, kateri bo romarje vodil na stanovanje in jim sploh šel na roko. Skupine so: I. Gorica (slov. romarji iz mesta), vodi dr. Jos. Pavlica. II. Okolica goriška: Št. Peter, Št. Andrež, Miren — Sovodnje — Podgora — Solkan — Ravnica — sv. Gora, vodi Gotard Pavletič, župnik v Mirnu. III. Spodnje Vipavsko: Vrtojba, Bilje, Renče, Gradišče, Vogersko, Dornberg: vodi Ivan Rojec, kurat v Biljah. IV. Goriško Vipavsko, vodi Jos. Kosec, župnik v Kamjah. V. Brda, vodi Ant. Batagelj, vikar v Vedrijanu. VI. Kras, vodi Sim. Kos, kurat v Opatjenslu. VII. Kanalski in Tolminski okraj, vodi Ivan Leben, kurat v Libušnjem. VIII. Vipavsko Kranjsko in drugo Kranjsko, vodi Ivan Komar, župnik v Sturjah.

Preč. gg. so naprošeni, da naj romarjem pomagajo, kolikor morejo. Treba je, da se vsaki nekoliko žrtvuje.

3. Kdor ni vže plačal voznega lista iz Kormina v Rim, bo plačal v Korminu na postaji in sicer edino le v italijanskem denarju, kateri mora vsaki romar imeti šestet in sicer za III. razred 30 lir 70 cent., za II. razred 54 lir 80 cent.; vožnja v Neapelj — Pompej stane III. razred 36 lir 80 cent., II. razred 69 lir 10 cent.. Romarji naj si torej zmenjajo denar v Gorici.

Kdor je plačal vožni list, naj pride ponj v sakristijo stolne cerkve od 11 — 1 ure.

4. V Rimu bodo naročena stanovanja za neko določno število, ker za vsakega je nemogoče naročiti, dokler nismo gotovi, da res pojde. Kdor je plačal železnico, bo imel tudi stanovanje preskrbljeno. Vsaki romar je dolžan ubogati in sprejeti stanovanje, katero mu je pripravljeno. Naj nikdo ne posluša agentov, nikdo naj ne gleda na par gld., nikdo naj ne zahteva posebne postrežbe i. t. d. Vsaki bo preстал 6 dni in pretrpel tiste krajcarje za stanovanje. Če pa romarji ne bodo ubogali, bo velika zmešnjava in tudi njih

podobi sv. Neže in sv. škofa Aleksandra, v spomin, da se po tej poti pride v katacombe sv. Neže in sv. Aleksandra. Surovost laška je pa pri divjem napadu tudi te podobe hudo razrušila in poškodovala! Tu v bližini je vprašal vojaški kaplan ranjenega Piemonteza, če mu je žal, da je za orožje prijel proti sv. Očevi in sv. mestu, in ta mu odgovori: „Padre! cosa vuole, sono stato obligato e forzato a farlo.“ — „Duhovni oče, kaj hočete! Bil sem prisiljen to storiti.“

Pač da, laška bravura! Sad nove ere. Tam bi bili še marsikaj zvedeli in slišali, ali vznik je nalašč konja pognal dalje in na naša uprašanja le zamrdljivo odgovarjal. Bil je garibaldinskega duha.

O! „Porta Pia“ se peljemo proti „Porta Salara“. Tudi tu so Italijani v mesto vdrli. Generali, ki so ulome volili, bili so: Cialdini, Cadorna, Bixio in glasoviti Lamarmora. Boj je trpel nekaj ur. Sovražniku ni šlo nič prav dobro, in morda bi se bila stvar še drugače zasuknila, če ni bil rajni sv. oče Pij IX. zapovedal razobesiti na šentpetersko kupolo belo zastavo in tako ustavil prelivanje krvi.

Pa pustimo to božji previdnosti! Pride že čas pravice in povračila. „Qui habitat in coelis irridebit eos.“²⁾ Romar! ne zabi tje!

Pa tudi na vrh cerkve sv. Petra moraš stopiti! Lepšega razgleda nisi užival in ga ne boš nikoli. Jabolko na vrhu kupole ima prostora za 18 oseb; iz tega se dviguje velikanski križ. Romaj srečno in Bog z tabo!

Exp.

¹⁾ Dne 20 sept. so se spornile želje Rimljanov po neodvisnosti.

²⁾ On, ki biva v nebesih, jih bo zasmehoval.

škoda, ker najeto stanovanje bodo morali plačati, tudi če si ga preberejo.

5. Vsaki romar bo vdobil program v roke, po katerem se bomo ravnali pri obiskovanju cerkev. Zapovedan nam je trikratni obisk štirih glavnih cerkev: sv. Petra, D. M. Snežnice, sv. Janeza v Lateranu in sv. Pavla.

Koliko bo stalo romanje v Rim? Kakor je Gabršček preračunal, bo stalo romanje Goričane okroglo 20.000. G. Gabršček meni, da ti čisto bolje, ko bi ta denar ostal doma, recimo: v njegovi tiskarni. Kako bi si s tem opomoglo eminentno narodno podjetje! In če že hoče kdo moliti Boga, čemu hoditi v daljni Rim, saj se to stori lahko tudi v bližnji „goriški tiskarni“!

To je izvrstna misel! Škoda, da se Gabršček ni tega spomnil, ko je romal po Črni gori, Dalmaciji, Českem in drugih krajih, koder se je vozil vedno v I. razredu. Koliko denarja je potrosil po nepotrebnem! Zakaj ni doma rajše molil!

Ustajenje v stolni cerkvi in na Travniku napravlja vsako leto slab utis. Ljudstvo zre z oken, kakor v gledališču, a skoro nobenemu ne pade v glavo, da bi okna okrasil in prižgal luči. V celi nunski ulici je bilo razsvetljenih le šest stanovanj, v katerih bivajo Slovenci! V Raštelu in na Travniku stanuje večinoma samo pagansko občinstvo! Na Placuti napravijo vsako leto še precej lepo. Opazili smo, da je tam celo neka židovska družina ozaljšala hišo in prižgala sveče! Najlepše napravijo oo. kapucini. Umetne ognje jim preskrbuje g. Ferdinand Makuc, Ivan Gorkič pa posoja potrebni les za postavljanje umetnih ognjev. Upamo, da bo prihodnje leto v mestnih farah boljše. *V Trstu, Dr. Dompieri je izvoljen v I. in III. razredu mestne skupine. Pravijo, da se bo odpovedal I. razredu. Binelli pa je izvoljen v Šklednju in IV. razredu mestne skupine. Odpovedal se bo kajpada v mestu, ker mu okolica dobro diši. Tako bo I. in IV. razred mestne skupine volil si še po enega poslanca!*

Med kandidati za župana imenujeta se dr. Sandrinelli in dr. Dompieri.

† **Jožef Poljšak, župnik v Prvačini.** Rojen je bil v Šmarjah pri Ajdovščini 11. okt. 1850. Izmed enajst bratov živita še Alfonz, ki je zdaj vikar v St. Tomažu, in Filip, poštar in posestnik v Šmarjah. Ko je bil star 6 let, vzel ga je † Franc Avgustin Košuta, tedajni kaplan v Šmarjah, na dom, da ga je učil. Devetletnega dajo v šolo v Idrijo, kjer je ostal stiri leta. G. župan Friderik Ples in brat njegov Alojzij, g. Franc Pavletič iz Gaberij, in brat Jožef so mu bili „Schalkameraden“.

L. 1864 je prišel v Gorico v latinske šole. Stanoval je z bratom Alfonzom pri † A. Marušiču, katehetu na vadnici. Marušič mu je bil tudi duhovni oče. Sošolci so mu bili: Simon Rutar, Ivan Kos in Anton Črv. L. 1872 je stopil v bogoslovnico. Prvo sv. mašo je imel l. 1875. Naslednje leto je dobil kaplansko službo v Šempasu, kjer je sedem let kaplanoval, učiteljeval in tajnikoval. Nekoč je lovil pri vipavskih in kraških županah podpise za peticijo, katero je izročil poslancu dr. Tonklju, da je predložil ministru Tafeju. Ta „špas“ mu je napravil tako zamero, da bi ga bila skoro žandarmerija aretirala.

L. 1882 je prišel v Prvačino kot župni administrator, kjer je kmalu potem postal župnik in župnikoval do smrti. Živel je skromno, preprosto, da je raket nekdo o njem: Najpreprostejši župnik na svetu. Ljudem je dajal lep izgled zlasti v kmetijstvu. Na vse zгода je spravjal družino na noge in bil sam najbolji priden. Prvačina ima po njegovi smrti lep farovš, nove, ubrane zvonove in lepo oskrbljeno cerkev.

L. 1896 na sv. Jožef ga je pred altarjem prvokrat zadel mrtvoud. Od takrat je vedno bolj hiral, dokler ni dne 14. t. m. previden sè sv. sakramenti za vselej v Gospodu zaspal. Svetila mu večna luč!

Cerkno. † Umrli je dne 16 t. m. v cvetu svoje mladosti vrli kaplan Viktor Zabukovšek. Bil je vnet in delavem duhovnik, dober govornik in izvrsten katehet. Bog mu daj luč počitka večnega!

Št. Lovrenc v Brdih. Obolel je nevarno č. g. župnik Andrej Gergolet. Priporočamo ga socratov in molitev.

Pomanjkanje duhovščine v slovenskem delu goriške nadškofije je vedno večje. V mnogih krajih so morali č. duhovniki za Velikonočne praznike po dvakrat na dan opravljati daritev sv. maše. Poleg vsega tega pa niso v mnogih krajih imeli sv. maše.

Škrbina. Umrli je g. Frančiška Pipan, soproga vrlega župana škrbinskega, v 64 letu svoje starosti. Ranjka si je izgajala dva sina duhovnika. Njen prvi sin Franc je služboval v Jagorčah in je tam pred nekaj leti umrl. Njen drugi sin Anton je vojaški kaplan v Poli. Od kar je je sin Franc umrl, ni bila več prav vesela. Hirala je od dne do dne, jokler ni 12. t. m. previdena sè sv. sakramenti mirno v Gospodu zaspala. Uživala je spoštovanje cele občine, kar se je na gniljiv način pokazalo na dan pogreba. Svetila ji večna luč! Celi družini izrekamo prisrčno sožalje.

Št. Andrež. Danes ob 10. uri je Nj. em. kardinal blagoslovil temeljni kamen za novo cerkev.

Iz Kanalskega. Slučajno mi je prišla v roke okrožnica dr. Tume do županov na Kanalskem.

V okrožnici ponuja g. doktor Kanalcem, Bricem, Čepovancem, Tribušanom i. t. d. nič manj kot 15 cest. In te ceste so: 1. Grgar-Bate-Banjšice-Lokovec-Kal-Lom-sv. Lucija. — 2. Kanal-Vrh-Bate. — 3. Vrh-Banjšice. — 4. Avče-Levpa-Kal. — 5. Lokovec-Čepovan. — 6. Čepovan-Slap. — 7. Čepovan Gorenja Tribuša. — 8. Gorenja Tribuša-Dolenja Tribuša. — 9. Srednje-Kambreško-Ročinj. — 10. Kambreško-Kostanjevica-Kanal. — 11. Zapotok-Kanal. — 12. Lig-Kobališče-Vrhovlje. — 13. Kožbana-Vrhovlje. — 14. Kožbana-Reka. — 15. Kojško-Kozana-Moša.

Vse to ogromno cestno omrežje stalo bi po temeljitem znanju g. doktorja le malo svotico 675.000 gl. „Gorica“ pa ve povedati v 25. št., da bi stala le Slapenska in Tribušanska cesta, okoli 400.000 gl. Torej več ko polovico omenjene svote. — Kje je pa družih 13 cest, od katerih so nekatere daljše, kakor oni dve omenjeni. Vidi se, da se je g. doktor zelo uračunal. Pa nič ne de, g. doktor Tuma je dosegel svoj načrt. Kanalcem so začeli upati in to je poglavitno v načrtu. Mi hribovci sicer radi upamo; — vsaj svet živi na upanju; vendar se bojimo, da bode naše upanje glede cest — stoletno.

Da bi se bil g. doktor zavzel za eno izmed zgornjih naštetih cest, bi mi zabiti hribovci — mogoče sli g. doktorju na lim; — tako pa moramo le verjeti kar piše „Gorica“ v 25. št.: „Tumov načrt o cestah nam razsvetljuje ves položaj in vse odnose na Goriškem kakor blisk okolico v temni noči.“

G. doktor pravi v okrožnici, da je obhodil Kanalski okraj. Mogoče. — Vendar cesta št. 1. dvomi o tem. — Kakošna bi bila cesta iz Kala skozi Lokovec na Banjšice, Bate i. t. d., to bode vedel g. doktor sam.

O Lokovcu bode tudi g. doktorju neznan, da je tri ure dolg in da je potem potreben kake ceste po dolgotini in ne le po širokosti, ktera znaša le $\frac{1}{2}$ ure. Tudi Podlaka toži, da ji je g. doktor neznan; drugače bi ji bil obljubil cesto do „Folškega Kala“.

Na 7. strani upapolne okrožnice, vabi g. doktor župane, podžupane, starašine, odbornike na shod v Kanal, kjer se jim hoče predstaviti — upanje je pa, da bodo gg. župani, starašine, podžupani, odborniki uvideli Tumov načrt. — in doma ostali ter se spomnili zlasti gg. župani, da so jeseni lanskega leta podpisali prošnjo glede cest v Kanalskih hribih na levem bregu Soče, ter jo poslali c. kr. ministerstvu. Prošnjo ima baje vže c. kr. glavarstvo v Gorici v rokah, in upanje je, če se gg. župani ne bodo oporekali, — kar bi se zgodilo na shodu v Kanalu, — da se bode še letos cesta iz Grgarja do Bat trasirala. V prihodnjih letih pa skozi Banjšice do Kala in Lokoyca, ali celo do sv. Lucije. — Lah pravi: Chi va piano, va sano. Slovenec pa: Kedor gre počasi, daleč pride. Tako razumemo v gorah „pozitivno delo“, g. doktor!

Iz Volč. (Velika noč, cerkveno petje, vreme). Za velikonočne praznike nam je bil Gospod Jezus že pred svojim ustajenjem, t. j. že v saboto zjutraj, zagotovil lepo vreme, katero smo vzivali oba praznika.

Liki lepo vreme nas je tudi iznenadilo prav lepo cerkveno petje (mešani zbor). Za to gre hvala gosp. pevovodju D. Hvala za njegovo trudapolno poučevanje in prav spretnim pevcem in še mladim pevkam za njih ravno tako trudapolno vztrajanje pri pouku. Letošnje velikonočno cerkveno petje, se mora reči, je vsakega fara na zradostilo.

Po lepih velikonočnih praznikih nam je Gospod poslal dež, mešan nekoliko z vetrom in po planinah pada sneg. Na zdar!

V Bovcu ni še lastovk. (Tudi v Gorici jih letos ni še! Op. ur.) Druga leta so prišle konec marca ali v začetku aprila. Do danes 18. aprila še nobene ni. Mrzlo je, ko na gorah leži veliko snega, moramo še peči kuriti. Konec aprila je uže kukavica pela, a letos jo bomo težko slišali.

Na Kostanjevici pri Gorici se je opoldne na velikonočno nedeljo skrtil tat v cerkvi. Ko je cerkvenik vrata zaprl, je tat izlezal iz skrivališča, odprl z orodjem zagrad ter ukradel tam 600 K. Hvala Bogu, da je policija tatu kmalu dobila. Pri sebi je imel še 430 Kr. Tat se imenuje Povše. Pred leti je bil na Kostanjevici cerkvenik.

G. Gabrščka „Soča“ in „Primorec“ pod kuratelo! G. Gabršček ne more več tako naprej! Njegovi dve glasili rapidno propadati radi ostudne pisave, ki močno diši po „prešičjih jezikih“. Ražsvitljeni naprelnjaki so radi tega postavili 5 mož, da bi te „jezike“ nekoliko krotili. Pa bo težko! Od vseh strani jim prihajajo svarila: „Možje, možje, pazite, da vas kaj ne sne!“ „Slovenki“. Mlečnozobi dopisnik v „Soči“ z dne 7. t. m. opominja „Slovenko“, naj se nikar ne plaši črne klerikalne teme, no naj po-

gumno stopa naprej po moderni naprednjaški poti. Mi upamo, da se „Slovenka“ ne bo dala učiti od gorških naprednjakov in socialnih demokratov, ki bi iz nje radi napravili moderno vlačugov. Slovenka bodi glasilo ženske vzornosti! Do zdaj še ni povsem na poti k temu cilju, pa upamo, da se zgodi. Potem jo bomo vsem prav topla priporočali.

Postaje na bohinjski železnici. Podati hočemo čitateljem postaje na Primorskem: Podbrdo, Hudajužna, Grahovo, sv. Lucija, Avče, Kanal, Gorica, Renče, Prvačina, Rihenberg, Štanjel, Kapriva, Dutovlje, Občina, sv. Andrej v Trstu.

O posebni gostilni poroča londonski dopisnik časopisa „Strassburger Post.“ V ulici predmestja Whitechapel, Artillery Lane je gostilna, ki se odlikuje izmed števila 33.000 londonskih gostilen z naslednjimi določbami, ki visijo na steni v zlato-črnem okvirju:

1. Pijan človek ne dobi tukaj ničesar, naj bo sam ali v družbi. — 2. Nikdo ne dobi v istem času več kot enkrat; pravilo je, da mora gost zapustiti gostilno vsaj za pol ure, preden se mu natoči v drugo. 3. Mera, ki se ednemu gostu pri vsakem obisku natoči, ne sme presegati četrtnine vina, ali osminke žganja, ali čaše piva. — 4. Ljudem ki upijejo, nesramno govorijo ali se sploh nespodobno vedejo, se ne postreže na noben način. — 5. Kaditi je vedno strogo prepovedano.

Dostavek k tem pravilom dokazuje, da gostilničar resno izvršuje te določbe. Glasi se namreč: Gospodar si pridržuje pravico, krémarsko obrtnijo tako izvrševati, kakor se mu zdi primerno, ter ne more dopustiti, da kdo brez kazni prestopi te določbe; prosi tedaj vsacega, komur pravila niso všeč in se jim ne mara ukloniti, naj blagovoli se svojim obiskom počastiti drugo gostilno.

Hudomušni dopisnik: se dostavlja, da se gostilničarjevo zaslužnje za ljudsko zmernost nekoliko zmanjša, ker je tam cena pijač niza kot drugod v Londonu in so vsled tega prostori vedno polni.

Je li kje v slovenski domovini gostilničar temu podoben? Če ve kdo zanj, naj objavi njegovo ime in bivanje. Tak mož zasluži, da se ga javno pohvali. K.

„Naša Sloga“, glasilo političkih, sudbenih i svih inih pisarničkih dnevnika Hrvatske i Slavonije, je začela izhajati v Zagrebu, Ribnjak, broj 10. Priporočamo ga tudi Primorskim dnevnikařem (diurnistom).

„Moje dobe in podobe“ pok. mons. A. Marušiča je še nekoliko iztisov na razpolago.

Kdor jo želi, naj se oglasi pri bratu pokojnega, gosp. Janezu Marušiču, c. k. višj. komisarju mornarice v pok. v Gorici, ulica Ginnastica šte. 4.

Izšle so nove Šmarnice, katere je po Patisu in po Schepersu spisal pater Ladislav v Novem mestu. Na prodaj so v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani v polusnju 1 K. 80 v., v usnju 2 K., v usnju z zlato obrezo 2 K. 40 v. Po pošti 10 v. več.

Pomladni glasi. Izšel je osmi zvezek s prav raznovrstno tvarino. Naročuje se v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani.

Socijalne drobtinice.

Krošnjarstvo. Trgovinski minister baron Call je predložil dne 15. pret. m. poslanski zbornici načrt o utesnjenju krošnjarstva. Zahtevalo se bo: 1. posebno uradno dovoljenje. 2. uplachevanje pridobnine, deželnih, okrajnih in občinskih doklad ter doklad za trgovsko in obrtno zbornico

Pogoji za dovoljenje: avstrijsko državljanstvo, starost 33 let, najmanj enoletno bivanje v okraju pristojne obrtne oblasti. V dež. glavnih mestih, v mestih z lastnim statutom, v krajih z več kot 5000 prebivalci in v zdravšičih bo krošnjarstvo le z dovoljenjem občinskega urada dopuščeno.

Ako te določbe obveljajo, je krošnjarstvo tako rekoč popolnoma odpravljeno!

O zadrugah v Angliji. V kristalni palači v Londonu je bila razstava angleških in škotskih produktivnih zadrug. V razstavi so razstavljeni razni izdelki, ki so jih izdelovale zadruge. Razne obrti se na razstavi izvršujejo. Razstavo je priredila delavska zveza za pospeševanje produktivnih zadrug. Zveza deluje še le 15 let. Konec leta 1898. je bilo v zvezi na Angleškem 90, v Škotski 5 zadrug. V celem kraljestvu skupaj je okoli 150 produktivnih zadrug, ki so imele tri milijone funtov sterlingov (72 milijonov in 52 tisoč kron) letnega prometa. 1600 prodajalnih zadrug z nad milijon člani pa je imelo nad 1560 milijonov letnega prometa. V Nemčiji in v Avstriji so se razvile sosebno kmetijske zadruge, med tem, ko so obrtniki še zelo nedelavni v tem pogledu. V Angliji pa se razvijajo obrtne produktivne zadruge. Tako je drugod. Pri nas pa hoče par diktorjev slepo prepričati vsako zadružno gibanje, izvzemši, da služi njih strankarsko-političnim namenom.

Važno za rokodelce. Na Dunaju obstoje nadaljevalni tečajji za mizarje, kovače, krojače in čevljarje. Ti tečajji so po štirikrat do šestkrat v letu. Manj premožni dobe stipendije in celo nagrado za železnico. Prošnja se lahko napravi vsak čas in sicer ob enem na tehnološki muzej in trgovinsko ministerstvo, katero deli stipendije in določa čas, v katerem naj se dotičniki udeležijo poduka. Pomenljivo je, da so se leta 1898 udeleževali teh tečajev rokodelci iz vseh avstrijskih dežel, le iz Primorskega ni bilo nobenega.

Kolektivizem v Avstraliji. Angleška vlada je v Avstraliji upeljala zadržne vasi. Vsaka vas je zadruga, ki šteje najmanj 20 udov. Vsako leto si volijo nov upravni svet, ki v vseh rečeh vodi zadrugo. Posamezniki so v vsem odvisni od upravnega sveta, kateri jim razdeljuje delo in plačilo iz skupne zaloge, iz katere dobivajo jedi, pijačo in obleko. Dedna pravica je odpravljena.

To bi bil nekak uзор naših socialnih demokratov! Nekaj takega zahtevajo socialni demokrati tudi v Evropi. Proti temu navajajo krščanski socialisti, razne tehtne razloge. Za te tehtne razloge govori jasno tudi mala poskušnja v Avstraliji. Dežela prav nič ne napreduje, polno sveta je neobdelanega, prepri se množe, upravni stroški so neznosni! Lakota nastopa prav pogostoma! Nobena teh vasi ni v desetih letih mogla plačati posojila, katero je prejela od države. Ze ta mala poskušnja kaže, da je kolektivizem danes skoro nemogoč!

Naša društva.

„Goriška ljudska posojilnica“ ima svoj redni občni zbor dne 29. t. m. ob 9. uri predp. Sklicali so ga nalašč na nedeljo, ker vedo, da bo radi tega marsikdo doma ostal. Tuji, bolni in ženskega spola društveniki naj izroče pooblastilo zanesljivemu možu!

Ravnateljstvu „Trgovsko-obrtno zadruge“. Ze zopet! Kar smo pisali v Pr. L. o tej zadrugi, pisali smo radi nesramnega obnašanja nekaterih dolžnikov pri občnem zboru in radi netaktne pisarije „Soče“, ki misli, da sme vse, da drugi ne smejo nič. Mi dobro vemo, da je zavod potreben, zato smo tudi pristopili v obilnem številu. Ali žal, da je ta zavod prišel zdaj v roke strankarskih politikov a la Gabršček.

V svoji „izjavi“ pravi ravnateljstvo: Ni res, ni res, ste krivo razumeli, se ne ujema z resnico! Gospodje, že to je sumljivo, ker nečete priznati nobene reči, ki se vam je očitala. Žal, da je vse, kar smo vam očitali, gola resnica. Ako hočete, da bo zavod dobro uspeval, nikar več ne objavljajte „Gabrščekovih izjav“, veliko boljše bi bilo, ko bi pošteno odstopili, ker ste voljeni pod zastavo strankarske politike, katera edino zavodu škodi. Da je dr. Tuma odstopil od predsedništva te zadruge, je sama hujskarija! Goriški rodoljubi so izrazili dr. Tumi željo, naj bi radi miru odstopil od „ljudske posojilnice“ in si pridržal „trgovsko-obrtno zadruge“. S tem bi bil dober kos našega domačega prepira poravnau in oba zavoda bi dobro uspevala. Ali ne! Storil je narobe in s tem spravil oba zavoda v veliko agitacijo!

Še je čas! Naše prepričanje je, da se denarnih zavodov ne sme rabiti v strankarske politične namene, kakor želi dolžnik Andrej Gabršček. Konec!

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ bo imelo letni občni zbor v nedeljo dne 22. t. m. ob 2 pop. pri Katariniju na Goriščeku.

Naši veleposestniki so imeli danes ob 11. uri v gor. čitalnici ustanovni shod svojega društva. Želimo, da bi društvo imelo obilo uspeha. Vsako strankarstvo bode izključeno!

Miren: Tukajšna hranilnica in posojilnica je imela l. 1899 prometa 51.6116.58 gl. Stanje hranilnih ulog koncem rač. leta 15.421.95 gl. Vseh posojil vkup konec l. 1899 gl. 16.362.10.

Bovec. Na belo nedeljo priredi *Del. izobražev. društvo v Bovcu* v prostorih g. Domic. Huberja zabavno poučen shod, na katerem nastopa iz prijaznosti tudi g. Anton Breclji, mediciner in delavski organizator v Gradcu in č. g. Ciril Metod Vuga, kapelan v Kobaridu. Prečitala in obrazložila se bodo na shodu še enkrat tudi društvena pravila, vsprejemali se bodo novi udje in uplachevala *episnina* od onih udov, ki se hočejo zavarovati za slučaj bolezni. Mej odmori in po končanem dnevnem redu bo udarjal društveni tamb. zbor. Podpisani odbor vabi vladno na obilo vdeležbo, zlasti občinstvo iz vasij bovškega okraja, ker se bo razpravljalo na shodu tudi o otvoritvi podružničnih bralnih sob v okraju. Odbor

Solkani. (Razgnani oblaki) „Trgovsko-obrtno društvo“ je hotelo na velikonočni pondeljek napraviti točo v Solkanu. Vrli Solkanci so preteče oblake razgnali. Povsod naj se tem političnim spletkarjem hrbet pokaže!

Za kratek čas.

Sodnik: „Je-li je res, kar ste svojemu sodu rekli, da je goljuf?“ **Zatoženec:** „Res je sicer, rekel pa nisem tega.“

Zgodnje spoznanje. **Katehet:** „Kdor je priden in dela dobro, pride v nebesa. No, Bogdan, povej mi: kaj se zgodi z onim, ki dela hudo?“ — **Advokatov sin Bogdan:** „Tega zagovarja moj oče.“

Odgovorni urednik in izdajatelj: I. Bajt.
Lastnik: Konsorej „Primer-kega Lista“.
Tiska: Hilarijanska tiskarna.

Anton Breščak

v Gorici, gosposka ulica števil. 14,
blizu lekarne Gironcolijeve.

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Pohištvo je po najmodernejših slogih, posebno spalne, jedilne in posetne sobe so po nemškem slogu iz odlikovanih Črniškojevih delavnic v ulici Pontenuovo in via Leoni, katere so lepše in ukusneje izdelane in ceneje od Dunajskih in Budapeštanskih tovarov.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mizice, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegančnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priloga preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu občinstvu.

Z odličnim spoštovanjem

J. KOPAČ,

svečar.

Ulica sv. Antona št. 7. v Gorici.

Artur Makutz

klepar, Ozka ulica (Via Stretta)

se priporoča slavnemu občinstvu. Izdeluje vsakovrstna kleparska dela.

Usojam si cenj. p. n. občinstvu v mestu in na deželi uljudno naznaniti, da sem odprl v lastni hiši, po starem imenovanu gostilno

Pri Grgarki,

ulica sv. Antona št. 3.

Točim izvrstna briska in druga domača vina, imam domačo kuhinjo, držim postelje za prenočišča po jako nizki ceni.

S prošnjo za blagohotno naklonjenost se prijazno priporočam za obilen obisk.

Udani

Ivan Mizerit
(sin ranjke Grgarke).

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v GORICI,

Gosposka ulica št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas
v naj večji izbiri,

kakor: sukno, platno, prtenino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce Jäger itd.

VSE PO NAJNIZJIH CENAH.

Cene so stalne brez pogajanja.

Anton Obidič,

čevljar

v Semeniški ulici št. 4
v Gorici,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro
Priporoča dalje tudi svojo zalogo

ANTON FON

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solitne.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v adih od 56 itrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi vzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadike in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni vencji — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

SEMENA ZA ZELENJAVE, TRAVE IN DETELJE.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Florjan Kralj,

tovarnar kisa v stari cukrarni,
kapucinska ulica št. 11.

priporoča se svojim sorojakom v mestu in na deželi v nabavo kisa, kakor ekstrata, vinskega in komune, po poštenih cenah.

Odlikovani fotografski atelier

A. JERKIČ

GORICA,

Gosposka ulica števil. 7 v hiši

„Goriške ljudske posojilnice“.

edini zalagatelj c. kr. avstrijske državno-uradniške zveze za Goriško, sprejema vsa v fotografsko stroko spadajoča dela.

Novi, velikomestno urejeni atelier

odgovarja vsem

modernim zahtevam v tej stroki.

P. n. gg. državni uradniki in njihovi družinski člani dobé pri obstoječih cenah 15% rabat.

Se topla priporoča z odličnim spoštovanjem udani

ANTON JERKIČ.

Naznanilo.

Podpisani si usoja uljudno naznanjati p. n. slavn. vojaštvu in drugemu častitemu p. n. občinstvu, da se v krojačnici vsled smrti

SIMONA ROSANZA

v Vrtni ulici št. 8,

nič ne spremeni. Ta krojačnica je že 25 let na dobrem glasu, posebno, odkar jo podpisani že več let samostojno vodi. Dovolil je tudi leta 1897 glasovito šolo za krojenje po Hoffmanovem sistemu na Dunaju, ter leta 1898 napravil izpit krojenja z odličnim vspehom na c. kr. obrtno-tehnološkem muzeju na Dunaju.

Trudil se bo tudi nadalje gospode naročnike v vsakem oziru najbolje postreči ter se nadeja obilih naročil od p. n. vojaštva in občinstva.

V zalogi ima različno angleško in tuzemsko blago najboljše kakovosti.

Se topla priporoča z odličnim spoštovanjem udani.

Anton Krusič,

zet in naslednik pokojnega Simona Rosanza.

V Gorici, 28. marca 1900.

Karol Drašček,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodarov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubneje.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

uljudno priporoča velečastiti duhovščini svojo delavnico za izdelovanje cerkvenih posod in orodja iz srebra in medenine iz najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

Stare reči popravi, posrebrni in pozlati v ognju.

Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da je pripravljen jim cerkveno orodje napravljati tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

VINARSKO IN SADJARSKO DRUŠTVO
ZA BRDA

v
GORICI.

Prodaja naravne in pristne briske pridelke
po zmernih cenah.

Zaloga pristnih briskih vin: burgundeca
rizlinga, modre frankinje
in drugih vin.

DESERTNA VINA

Sedež društva je v Gorici, ulica
Barzellini št. 20.

Anton Kuštrin

v gosposki ulici št. 23, v hiši
g. dr. Lisjaka,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino raznih potrebščin n. pr.: kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portoriko in druge. — Olja: Lucca, St. Angelo, Korfu, istersko in dalmatinsko. — Petrolij v zaboju. — Sladkor razne vrste. — Moko številko 0, 1, 2, 3, 4, 5. — Več vrst rajza. — Milisveče prve in druge vrste, namreč po 1/4 kila in od 1 funta.

Razpošilja blago na vse kraje. — Cena primerna. — Postrežba točna.